

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی
پلان استراتیژی ۱۴۰۲-۱۳۹۸ هـ ش

فهرست

فصل اول:	1
معرفی	1
مقدمه	1
نگاه زود گذرا به پلان استراتژیک قبلی	3
ضرورت پلان استراتژیک	4
چالش های عمده در راستای کار کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی	4
فصل دوم:	6
رهنمای های استراتژیک	6
بیان دیدگاه	6
بیان ماموریت	6
اهداف استراتژیک	6
ارزشها	8
نقش، مسؤولیت ها و وظایف کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق به قانون اساسی	8
فصل سوم:	10
تحلیل محیطی	10
تحلیل نقاط قوت، فرصت ها، ضعف ها و خطرات در کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی	10
فرصت ها	10
چالش ها	10
قوت ها	11
ضعف ها	11
فصل چهارم:	13
اجرای پلان استراتژیک	13
1. اقدامات در جهت تحقق اهداف انکشافی کمیسیون	13
هدف (1.1) تثبیت جایگاه کمیسیون	13
هدف (1.2) بهبود در اجراآت و افزایش کارایی	14
هدف (1.3) افزایش فهم قانون اساسی	15

15	هدف (1.4) تقویت زیر ساخت ها و تجهیزات.....
16	2. نتایج متوقعه برای دوره زمانی ۱۳۹۸ - ۱۴۰۲.....
16	2.1 ریاست دیپارتمنت نظارت ازتطبیق قانون اساسی براجراآت وزارت ها و ادارات دولتی
18	2.2 ریاست دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی
19	2.3 ریاست دیپارتمنت ارتباط واگاهی از قانون اساسی.....
20	2.4 ریاست دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین
22	2.5 ریاست دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات با قانون اساسی.....
23	2.6 ریاست دیپارتمنت تشریح قانون اساسی و ارائه مشوره های حقوقی.....
24	2.7 ریاست دفتر مقام کمیسیون
24	2.8 ریاست عمومی دارالانشاء.....
27	2.9 آمریت پلان، نظارت، ارزیابی و ارتباط خارجه.....
28	2.10 آمریت تفتیش داخلی.....
29	فصل پنجم:.....
29	نظارت و ارزیابی از تطبیق پلان استراتیژیک
29	تطبیق نظارت و ارزیابی.....
29	الف: چگونگی تطبیق.....
29	ب: نظارت
30	ج: ارزیابی.....

فصل اول

معرفی

مقدمه

تقویت حاکمیت قانون در افغانستان از جمله مهم‌ترین اولویت‌ها برای دولت جمهوری اسلامی افغانستان و همکاران بین‌المللی‌اش بوده و مهم‌ترین اقدامی که در راستای تحقق این امر صورت گرفته است، تصویب قانون اساسی در ۱۴ جدی ۱۳۸۲ بوده است. ماده ۱۵۷ این قانون اساسی تصریح می‌دارد: « کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی مطابق به احکام قانون تشکیل می‌گردد، اعضای این کمیسیون از طرف رئیس‌جمهور به تائید ولسی جرگه تعیین می‌گردند. » سپس در سال ۱۳۸۹ قانون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی از طرف پارلمان تصویب و نافذ گردید. فصل سوم این قانون وظایف و صلاحیت‌های این کمیسیون را در مواد ۸ و ۹ آن بیان می‌دارد.

کمیسیون به منظور نظارت بهتر از تطبیق احکام مندرج قانون اساسی دارای وظایف و صلاحیت‌های زیر است: نظارت از رعایت و تطبیق احکام قانون اساسی توسط رئیس‌جمهور، حکومت، شورای ملی، قوه قضائیه، ادارات، مؤسسات و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی؛

ارائه مشوره‌های حقوقی در مورد مسایل ناشی از قانون اساسی به رئیس‌جمهوری و شورای ملی و ارائه نظریه‌های تفسیری به جواب‌های واصله در مسایل ناشی از احکام قانون اساسی؛

ارائه پیشنهاد مشخص به رئیس‌جمهور و شورای ملی در زمینه اتخاذ تدابیر به منظور انکشاف امور قانون‌گذاری در مواردی که قانون اساسی حکم نموده است و یا رعایت قانون اساسی ایجاب می‌کند و ارائه گزارش به رئیس‌جمهور در صورت ملاحظه تخطی یا تخلف از احکام مندرج قانون اساسی.

مقامات و نهادهایی که صلاحیت احاله مسایل ناشی از احکام قانون اساسی را غرض ابراز نظر حقوقی به کمیسیون دارا می‌باشند عبارت اند از: رئیس‌جمهور، مجلسین شورای ملی، ستره محکمه و کمیسیون‌های مستقل حقوق بشر، انتخابات، اصلاحات اداری و خدمات ملکی.

این پلان استراتژیک نیز اهداف مندرج در قانون مربوطه را دنبال نموده و با مالکیت کمیسیون، از طریق مباحثات عمیق و اشتراک وسیع از منسوبین کلیدی کمیسیون، انکشاف یافته که چارچوب مؤثری را برای تطبیق این پلان گذاشته است. جهت تسهیل تدوین این سند، کمیته‌های مختلف همراه با کمیته نظارت تحت ریاست داکتر محمد قاسم هاشمزی رئیس کمیسیون، تشکیل گردیده بود.

کمیته‌های مذکور با تدویر جلسات مشورتی میان بخش‌های اداری و مسلکی کمیسیون و با توجه به نکات قوت و ضعف استراتیژی قبلی، مسوده پلان استراتیژی پنج‌ساله کمیسیون برای سالهای ۱۴۰۲-۱۳۹۸ را تدوین و پس از بحث‌های همه جانبه آن را نهائی و اینک معرض اجرا قرار می‌دهد.

توقع می‌رود با تطبیق این پلان استراتیژی زمینه تطبیق هرچه بهتر احکام قانون اساسی مساعد گردیده و گام مؤثری باشد در راستای نهادینه شدن فرهنگ قانون پذیری و تحقق اصل حاکمیت قانون در افغانستان.

نگاه زود گذرا به پلان استراتژیک قبلی

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی در سال ۱۳۸۹ بر مبنای حکم ماده ۱۵۷ قانون اساسی کشور و حکم شماره ۲۵۹۸ مؤرخ ۴/۲۳/۱۳۹۸ مقام ریاست جمهوری به منظور نظارت از رعایت و تطبیق احکام قانون اساسی در کشور ایجاد گردیده است.

این کمیسیون نخستین استراتژی پنج ساله خویش را برای سالهای (۱۳۹۱-۱۳۹۵) هـ.ش روی اهداف زیر طرح و تطبیق نموده است:

- (1) تقویت حاکمیت قانون اساسی؛
- (2) ایجاد ظرفیت لازم "تخصصی و اداری کمیسیون" بمنظور اجراات مؤثر و مثمر؛
- (3) نهادینه شدن قانون اساسی در اذهان عامه؛
- (4) انکشاف قوانین پیش‌بینی شده در قانون اساسی؛
- (5) اتخاذ تدابیر جهت رفع تناقضات قوانین با قانون اساسی؛
- (6) تشریح و تفسیر احکام قانون اساسی و ارائه مشوره‌های حقوقی؛
- (7) جلوگیری از نقض احکام قانون اساسی.

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی شاهد دست‌آوردهای چشمگیری در زمینه تطبیق احکام قانون اساسی از طریق دریافت موارد نقض احکام قانون اساسی در ادارات دولتی و غیردولتی و ارائه سفارشات لازم غرض تطبیق احکام مواد قانون اساسی، دریافت تناقضات قوانین عادی با قانون اساسی و ارائه طرح‌های لازم به منظور رفع تناقضات دریافت شده با قانون اساسی، ارائه مشوره‌های حقوقی در مورد مسایل ناشی از ق.ا به رئیس جمهور و شورای ملی، ارائه پیشنهادات تحلیلی جهت انکشاف قوانین پیش‌بینی شده در قانون اساسی به وزارت عدلیه و اداره مربوطه و آگاهی دهی از احکام و مواد قانون اساسی برای اتباع کشور بوده است، اما با آن‌هم در برخی از موارد بنابر مشکلات امنیتی و بودجوی (نبود امکانات و زیرساخت‌ها) نتوانسته بگونه ایده‌آل اهداف استراتژی مطروحه خویش را در قسمت نظارت از رعایت و تطبیق احکام قانون اساسی در ادارات دولتی تطبیق نماید.

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی استراتژی جدید خویش را با توجه به تجربیات گذشته از کار کردها و دست‌آوردهای خویش و واقعیت‌های عینی جامعه روی چهار هدف اصلی (تثبیت جایگاه کمیسیون، بهبود در اجراات و افزایش کارایی، افزایش فهم قانون اساسی، تقویت زیر ساخت‌ها و تجهیزات) طرح و تدوین نموده است و متعهد بر عملی نمودن تمامی برنامه های خویش می‌باشد.

ضرورت پلان استراتژیک

موجودیت سند استراتژیک به مثابه چشم انداز برنامه کاری در کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، یک امر جدی، الزامی و ضروری است. در واقع بدون پلان استراتژیک پیمودن مسیر کاری و اداری به منزله راه رفتن در کوره راهی است که مقصد نامعلومی را در پیش داشته و اهداف نتایج مورد انتظار در آن مشخص نمی‌باشد. بنابراین، این کمیسیون ضرورت به داشتن چنین سند استراتژیک را به دلایل زیر دارد:

- تعیین اولویت‌های انکشافی؛
- تثبیت جایگاه کمیسیون؛
- بهبود در اجراآت و افزایش کارایی؛
- افزایش فهم قانون اساسی؛
- تقویت زیر ساخت‌ها و تجهیزات.

چالش‌های عمده در راستای کار کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی:

با وجود اقداماتی که در پنج سال گذشته بر مبنای استراتژی قبلی این کمیسیون در راستای تحقق مأموریت این کمیسیون صورت گرفته است، باز هم ضعف‌ها و تهدیدات عدیده‌ای تحقق مأموریت این کمیسیون را به چالش کشیده است. که عمده ترین آن‌ها قرار ذیل است.

1- ضعیف بودن جایگاه کمیسیون

- پیش‌بینی مأموریت‌های فاقد ضمانت اجراء برای کمیسیون در قانون مربوط به کمیسیون؛
- نبود پالیسی مشخص در زمینه نظارت مؤثر و بازده بر تطبیق ق. ۱۰ اعم در بخش دولتی و خصوصی؛
- نبود پالیسی مشخص در مورد چگونگی گزارش‌دهی موارد تخطی و تخلف از احکام مربوط به ق. ۱۰ به رئیس‌جمهور، رسانه‌ها و شهروندان؛
- نبود پالیسی مشخص در زمینه نشر مجموعه موارد نقض ق. ۱۰ به گونه سه ماهه و سالانه؛
- عدم ارتباط مستقیم کمیسیون با مراجعه‌کنندگان (شهروندان) برای دریافت شکایات مربوط به نقض حقوق اساسی شان؛
- عدم موجودیت پالیسی کتبی رهنمایی‌کننده دیپارتمنت‌های نظارتی در زمینه انتخاب نهادها و احکام قانون اساسی برای نظارت؛
- سطح پائین هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و سایر ادارات دولتی؛
- سطح پائین هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و نهادهای خارجی مقیم افغانستان و نهاد های مرتبط بین المللی.

○ نبود پالیسی به منظور تحقیق و انکشاف قوانین.

2- ضعف در اجراآت؛ نبود کارائی لازم و نداشتن بازدهی ملموس

- عدم موجودیت پالیسی مشخص در زمینه مشارکت اطلاعات میان دیپارتمنت‌ها؛
- عدم موجودیت پالیسی مشخص در زمینه آگاهی دهی شهروندان از قانون اساسی؛
- نبود پالیسی جندر؛
- نبود پالیسی مشخص در زمینه آموزش و ارتقای ظرفیت کارکنان؛
- نبود پالیسی مشخص در زمینه برقراری سیستم مجازات و مکافات و پائین بودن سطح مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی؛
- عدم تناسب تشکیل بخش مسلکی و اداری کمیسیون و بازسازی تشکیل بخش‌های مسلکی کمیسیون؛

3- پائین بودن فهم قانون اساسی

- نبود مرکز تحقیقات علمی - حقوقی، جهت انجام مطالعات روی انکشاف مطالعات مربوط به ق . ا و سایر قوانین؛
- نبود فصلنامه علمی - تخصصی معیاری مربوط به ق . ا؛
- نبود میکانیزم مشخص در زمینه مطالعه قوانین نافذ و دریافت تناقضات آن با ق . ا؛
- نبود کتابخانه؛
- عدم دسترسی به مجموعه مدون قاموس اصطلاحات حقوقی؛

4- زیر ساخت‌ها و تجهیزات

- نداشتن تعمیر اداری دایمی؛
- کمبود منابع تخنیکی مورد نیاز کمیسیون؛
- کمبود وسایط و تجهیزات ترانسپورتی؛
- کمبود انترنت و مجهز نبودن کمیسیون با سیستم‌های مدرن تکنالوژی جهت تامین ارتباطات داخلی و بیرونی؛
- نداشتن شعبات ولایتی.

فصل دوم

رهنمای‌های استراتژیک

بیان دیدگاه

نظام قانونمند مبتنی بر احکام قانون اساسی و تحکیم حاکمیت قانون

بیان ماموریت

- 1- نظارت از رعایت و تطبیق احکام ق. ا. توسط رئیس جمهور، حکومت، شورای ملی، قوه قضائیه، ادارات، مؤسسات و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی؛
- 2- ارائه مشوره‌های حقوقی در مورد مسایل ناشی از احکام ق. ا. به رئیس جمهور و شورای ملی؛
- 3- ارائه نظریه‌های تفسیری به جواب احاله‌های واصله در مسایل ناشی از احکام قانون اساسی؛
- 4- ارائه پیشنهادات مشخص به رئیس جمهور و شورای ملی در زمینه اتخاذ تدابیر به منظور انکشاف امور قانونگذاری در مواردی که قانون اساسی حکم نموده است و یا رعایت قانون اساسی ایجاب می‌کند؛
- 5- دریافت تناقضات قوانین عادی با قانون اساسی و ارائه طرح‌های لازم به منظور رفع تناقضات دریافت شده با قانون اساسی؛
- 6- ارائه گزارش به رئیس جمهور در صورت ملاحظه تخطی یا تخلف از احکام مندرج ق. ا.؛

اهداف استراتژیک

قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات به اساس میزان تاثیرگذاری آنها بر اجراآت کمیسیون اولویت بندی شده است. به اساس این اولویت بندی، چهار هدف انکشافی استراتژیک آتی برای دوره زمانی ۱۳۹۸-۱۴۰۲ هـ ش در نظر گرفته شده است:

هدف (1) تثبیت جایگاه کمیسیون

مقاصد

- تعدیل قانون کمیسیون و پیش‌بینی ماموریت قوی (دارای ضمانت اجراء) برای کمیسیون؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه نظارت مؤثر و بازده بر تطبیق ق. ا.، در سکتور دولتی و خصوصی؛
- تدوین پالیسی مشخص در مورد چگونگی گزارش‌دهی موارد تخطی و تخلف از احکام مربوط به ق. ا. به رئیس جمهور، رسانه‌ها و شهروندان؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه نشر مجموعه موارد نقض ق. ا. به گونه ربعوار و سالانه؛

- ایجاد طرزالعمل برای چگونگی دریافت عرایض و شکایات مراجعه کننده‌گان (شهروندان) در رابطه به نقض حقوق اساسی‌شان؛
- تدوین پالیسی کتبی رهنمای کننده دیپارتمنت های نظارت در زمینه انتخاب نهادها و احکام قانون اساسی برای نظارت؛
- افزایش سطح هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و سایر ادارات دولتی؛
- افزایش سطح هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و نهادهای بین المللی؛
- تدوین پالیسی به منظور تحقیق و انکشاف قوانین.

هدف (2) بهبود در اجراآت و افزایش کارایی

مقاصد

- تدوین پالیسی مشخص در زمینه مشارکت اطلاعات میان دیپارتمنت‌ها؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه آگاهی دهی شهروندان از قانون اساسی؛
- تدوین پالیسی جندر؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه آموزش و ارتقای ظرفیت کارکنان؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه برقراری سیستم مجازات و مکافات و افزایش سطح مسئولیت پذیری و پاسخگویی؛
- متناسب سازی تشکیل بخش مسلکی و اداری کمیسیون و باز سازی تشکیل بخش های مسلکی کمیسیون (بازنگری و تقسیم مجدد وظایف دیپارتمنت ها)؛

هدف (3) افزایش فهم قانون اساسی

مقاصد

- ایجاد مرکز تحقیقات علمی - حقوقی، جهت انجام مطالعات روی انکشاف مطالعات مربوط به ق . ا و سایر قوانین
- تغییر مجله ق . ا به فصلنامه علمی - تخصصی ق . ا؛
- تدوین پالیسی مشخص در زمینه چگونگی مطالعه قوانین نافذ و دریافت تناقضات آن با ق . ا؛
- ایجاد یک باب کتابخانه تخصصی.
- تدوین فرهنگ قاموس اصطلاحات حقوقی.

هدف (4) تقویت زیر ساخت ها و تجهیزات

مقاصد

- اعمار تعمیر دایمی کمیسیون؛
- تکمیل منابع تخنیکی مورد نیاز کمیسیون؛
- خریداری وسایط و سایر تجهیزات ترانسپورتی مورد نیاز کمیسیون؛
- تقویت انترنت و مجهز سازی کمیسیون با سیستم ارتباط داخلی و خارجی الکترونیکی؛
- ایجاد شعبات ولایتی کمیسیون؛

ارزشها

این پلان استراتژیک با در نظر داشت ارزش های ذیل تطبیق می گردد:

- کیفیت، خدمت، پاسخگویی، سرعت در انجام کار و تمرکز به روش های دستیابی به اهداف؛
- خلاقیت، نوآوری و انعطاف؛
- کاربرد مؤثر و مثمر منابع با تمرکز بر هدف؛
- رهبری انگیزه بخش، مثبت و انرژی دهنده؛
- کار تیمی و گروهی؛
- احترام متقابل، صداقت و گرمی داشتن همدیگر.

نقش، مسؤولیت ها و وظایف کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی مطابق به قانون

اساسی

چنانچه در مقدمه نیز به بیان گرفته شد، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی بر مبنای حکم ماده ۱۵۷ ق . ۱ و قانون خاص مربوط به این کمیسیون، منتشره جریده رسمی شماره ۹۸۶ مورخ ۱۵/سرطان / ۱۳۸۸ در راستای نظارت بر رعایت احکام مربوط به ق ۱۰ و تحقق ماموریت این کمیسیون فعالیت نموده و دارای هفت عضو بوده که بعد از اخذ رای اعتماد از ولسی جرگه و منظوری رئیس جمهور برای مدت چهار سال تعیین می گردند. این کمیسیون به منظور نظارت مؤثر بر تطبیق قانون اساسی بر علاوه هفت عضو، دارای تشکیلات اداری و مسلکی بوده که در بر گیرنده یک ریاست عمومی دارالانشاء و شش دیپارتمنت مسلکی هریک؛ دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی بر اجراءات وزارت ها و ادارات دولتی، دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمان های غیر دولتی، دیپارتمنت تشریح ق ۱۰ و مشوره های حقوقی، دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین، دیپارتمنت ارتباط و آگاهی از ق ۱۰ و دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات آن با قانون اساسی می باشد.

نظارت کمیسیون، شامل رعایت و تطبیق احکام ق ۱۰، توسط رئیس جمهور، حکومت، شورای ملی، قوه قضائیه، ادارات، مؤسسات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی می گردد. منظور از رعایت احکام ق ۱۰ در ماموریت این کمیسیون این است

که؛ احکام و اجراءات هیچ مقام و ارگانی در مغایرت با ق.ا نبوده و منظور از نظارت بر تطبیق ق.ا در ماموریت این کمیسیون، اجرای احکام مربوط به ق.ا و فراهم ساختن زمینه اجرای آن است. همچنان کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی با مطالعه قوانین، مقررات، لوایح، طرزالعمل ها و متحدالمال ها، تناقضات آنرا با ق.ا دریافت نموده و تدابیر لازم را در جهت رفع آنها اتخاذ می نماید. به طور کلی نظارت این کمیسیون در چهار جهت؛ پیشنهاد انکشاف قوانین مورد نیاز جهت تطبیق ق.ا برای رئیس جمهور و شورای ملی، تشخیص عدم مغایرت قوانین، مقررات، لوایح و طرزالعمل های ادارات، مؤسسات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی با ق.ا، تشخیص اجراءات خلاف ق.ا در مورد حقوق اساسی اتباع و دریافت اجراءات فاقد مبنای قانونی صورت می گیرد. روش های نظارت این کمیسیون عمدتاً دربرگیرنده؛ بررسی فرامین و احکام صادره توسط رئیس جمهور، اعزام هیات نظارت به ادارات، مؤسسات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی، دعوت از مسئولان ادارات، مؤسسات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی به جلسات کمیسیون، همکاری با کمیسیون مستقل حقوق بشر و سایر مراجع مربوط در مورد جلوگیری از نقض حقوق بشری و حقوق اساسی اتباع و گزارش از موارد تخلفی و تخلف از احکام ق.ا به رئیس جمهور می باشد.

فصل سوم

تحلیل محیطی

تحلیل نقاط قوت، فرصت ها، ضعف ها و خطرات در کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون

اساسی

برای ترتیب این پلان استراتژیک ارزیابی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات (SWOT) از طریق مطالعات میز مدور و مصاحبه‌های وسیع با رئیس، اعضا و کارمندان کمیسیون و سایر اشخاص مربوطه خارج از کمیسیون، صورت گرفته است.

مثبت	منفی	
قوت‌ها	ضعف‌ها	داخلی
فرصت‌ها	چالش‌ها	خارجی

فرصت‌ها:

- موجودیت همکاری خوب میان دیپارتمنت ارتباطات و آگاهی قانون اساسی با سایر نهادهای دولتی و خصوصی؛
- دریافت کمک‌های همکاران انکشاف بین المللی (Max Planck, USAID)، افزایش معاشات از طریق پروژه بانک جهانی، جلب متخصصین حقوقی طور بالمقطع).

چالش‌ها:

کمیسیون برای اینکه مورد توجه قرار گیرد، نیاز جدی به اعتماد بخشی به جایگاه و موقف خود دارد که این جایگاه فعلا قوی نمی‌باشد. دلایل آن قرار ذیل است:

- نبود حکم پیش بینی شده با تفصیلات لازم در قانون اساسی؛
- نداشتن مأموریت قوی؛

- عدم وضاحت در نقش کمیسیون؛
- عدم آگاهی لازم عامه از کمیسیون؛
- عدم تشریک مساعی و کار تیمی از جانب سایر نهادهای دولتی با کمیسیون مخصوصا دریافت پاسخ از نهادهای ذیربط، وقت طولانی را دربر می گیرد؛
- کمیسیون یکی از اعضای انجمن محاکم قانون اساسی کشور های آسیایی می باشد اما تبادلۀ محدود معلومات و افکار با نهادهای تخصصی خارجی دارد؛
- عدم دسترسی به بعضی مناطق جهت آگاهی دهی و نظارت از تطبیق قانون اساسی نسبت مشکلات امنیتی.

قوت‌ها:

- ایجاد کمیسیون بر مبنای حکم ماده ۱۵۷ قانون اساسی و تمویل آن تحت عنوان اداره دولتی؛
- تنظیم درست امور کمیسیون از جمله وضع طرز العمل های (مالی، منابع بشری، تدارکات و غیره) و پیشرفت خوب سیستم پلانگذاری ربعوار، سالانه و گزارش دهی از آن؛
- دستیابی دیپارتمنت ها به 'اهداف بازدهی' آنها؛
- همکاری و تشریک مساعی لازم و بموقع میان دیپارتمنت های تخصصی؛
- استفاده از چک لست برای پیشبرد امور نظارت توسط دیپارتمنت ها؛
- تکمیل ارزیابی های سالانه، نیازمندی های آموزشی و جلب حمایت ها در زمینه آموزش کارمندان از طریق بنیاد ماکس پلانک، وزارت معارف و انستیتوت خدمات ملکی.

ضعف‌ها:

منابع مادی:

- موقعیت دارالانشاء در محل دیگر سبب شده است تا نتواند وظیفه حمایت از دیپارتمنت های مسلکی را به گونه ایده آل انجام دهد.
- نداشتن کتابخانه؛
- کم بودن حجم انترنت.

منابع بشری:

- عدم امکان دستیابی به نتایج متوقعه به نسبت کمبود کارمندان در دیپارتمنت های تخصصی کمیسیون؛
- خالی بودن بست ها و طولانی شدن زمان تقرر کارمندان؛
- کم بودن تعداد کارمندان زن؛

- نا کارایی ارزیابی کارمندان به مثابه یک وسیله یادگیری برای آنها به سبب گرایش به نمره دهی خوب به کارمندان؛
- استفاده محدود از سیستم مکافات و مجازات.

منابع مالی:

- عدم موفقیت بخش ارتباط خارجه کمیسیون در زمینه جلب حمایت فعالانه دوائر های بین المللی؛
- عدم موجودیت بودجه انكشافی؛

نبود پالیسی ها:

- عدم موجودیت پالیسی واضح مشارکت اطلاعات میان دیپارتمنت ها و پالیسی هماهنگی میان دیپارتمنت ها، بدون اینکه از طریق کمیشنر ها تسهیل گردد؛
- نیاز به وضع پالیسی همگانی / شریک سازی یافته ها با ادارت و شهروندان؛
- عدم موجودیت پالیسی برای معرفی کمیسیون به شهروندان؛
- عدم موجودیت پالیسی اولویت بندی نهاد ها و احکام قانون اساسی برای نظارت؛
- عدم موجودیت پالیسی آگاهی دهی از احکام قانون اساسی برای شهروندان بخصوص اشخاصی که از نعمت سواد محروم اند؛
- عدم موجودیت پالیسی جندر در کمیسیون.

قانون و ماموریت:

- ماموریت کمیسیون با تفصیلات لازم در قانون اساسی پیش بینی نگردیده است؛
- قانون فعلی کمیسیون، دارای یک سلسله نارسایی ها می باشد. مانند پیش بینی یک ماموریت ضعیف برای کمیسیون؛
- عدم وضاحت مفهومی نقش کمیسیون در قانون اساسی باعث خدشه دار شدن هویت قوی این نهاد شده است.

فصل چهارم

اجرای پلان استراتژیک

1. اقدامات در جهت تحقق اهداف انکشافی کمیسیون

غرض تحقق اهداف انکشافی کمیسیون، فیصله بعمل آمد تا برای تحقق هریک از اهداف مشخص استراتژیک یک رهبر/ شخص مسؤول تعیین گردد. این شخص مسؤول، کمیته های کاری را ایجاد خواهد کرد. این کمیته ها بصورت منظم تدویر جلسه داده، پیش نویس پالیسی ها و سایر مسوده ها را برای تأیید به مقام کمیسیون پیشنهاد خواهد نمود. در صورت دستیابی به هریک از اهداف انکشافی، کمیته مربوطه منحل می گردد. اشخاص مسؤول قرار ذیل تعیین گردیده اند:

هدف (1.1) تثبیت جایگاه کمیسیون

زمان اجرا					اقدام کننده	مقاصد
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸		
					رئیس دفتر مقام کمیسیون	تعدیل قانون کمیسیون و پیش بینی ماموریت قوی (دارای ضمانت اجراء) برای کمیسیون
					رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق ق.ا در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی	تدوین پالیسی مشخص در زمینه نظارت مؤثر و بازده بر تطبیق ق.ا اعم در سکتور دولتی و خصوصی
					رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق ق.ا بر اجراات ادارت دولتی	تدوین پالیسی مشخص در زمینه چگونگی گزارش دهی موارد تخطی و تخلف از احکام مربوط به ق.ا به رئیس جمهور، رسانه ها و شهروندان
					رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق ق.ا بر اجراات ادارت دولتی	تدوین پالیسی مشخص در زمینه نشر مجموعه موارد نقض ق.ا به گونه سه ماهه و سالانه

				رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق ق.ا بر اجراءات ادارت دولتی	ایجاد طرزالعمل برای چگونگی دریافت عرایض و شکایات مراجعه کننده گان (شهروندان) در رابطه به نقض حقوق اساسی شان
				رئیس دیپارتمنت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی	افزایش سطح هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و سایر ادارات دولتی
				رئیس عمومی دارالانشاء	افزایش سطح هماهنگی و همکاری میان کمیسیون و نهادهای بین المللی
				رئیس دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین	تدوین پالیسی به منظور تحقیق و انکشاف قوانین

هدف (1.2) بهبود در اجراءات و افزایش کارایی

زمان اجرا					مقاصد	اجراء کننده
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸		
					تدوین پالیسی مشخص در زمینه مشارکت اطلاعات میان دیپارتمنتها	رئیس دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین
					تدوین پالیسی مشخص در زمینه آگاهی دهی شهروندان از قانون اساسی	رئیس دیپارتمنت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی
					تدوین پالیسی جندر	کارشناس جندر
					تدوین پالیسی مشخص در زمینه آموزش و ارتقای ظرفیت کارکنان	رئیس منابع بشری
					تدوین پالیسی مشخص در زمینه برقراری سیستم مجازات و مکافات و افزایش سطح مسئولیت پذیری و پاسخگویی	رئیس منابع بشری
					متناسب سازی بخش های مسلکی و اداری کمیسیون و بازسازی تشکیلات بخش های مسلکی کمیسیون (بازنگری و تقسیم مجدد وظایف دیپارتمنتها)	رئیس منابع بشری

هدف (1.3) افزایش فهم قانون اساسی

زمان اجرا					مقاصد	اجراء کننده
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸		
					ایجاد مرکز تحقیقات علمی - حقوقی، جهت انجام مطالعات روی انکشاف مطالعات مربوط به ق. ۱۰ و سایر قوانین	رئیس دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین
					تغییر مجله ق. ۱۰ به فصلنامه علمی - تخصصی ق. ۱۰	آمریت اطلاعات و ارتباط عامه
					تدوین پالیسی مشخص در زمینه چگونگی مطالعه قوانین نافذ و دریافت تناقضات آن با ق. ۱۰	رئیس دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات آن با ق. ۱۰
					ایجاد کتابخانه	آمر آموزش و انکشاف اداره
					تدوین فرهنگ قاموس اصطلاحات حقوقی	رئیس دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات آن با قانون اساسی

هدف (1.4) تقویت زیر ساخت‌ها و تجهیزات

زمان اجرا					مقاصد	اجراء کننده
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸		
					مجهز ساختن کمیسیون با تعمیر دایمی	رئیس عمومی دارالانشاء
					تکمیل منابع تکنیکی مورد نیاز کمیسیون	رئیس عمومی دارالانشاء
					خریداری وسایط و سایر تجهیزات ترانسپورتی مورد نیاز کمیسیون	رئیس عمومی دارالانشاء
					تقویت انترنت و مجهزسازی	آمر تکنالوژی معلوماتی

					کمیسیون با سیستم ارتباط داخلی و خارجی الکترونیکی
				رئیس منابع بشری	ایجاد شعبات ولایتی کمیسیون

2. نتایج متوقعه برای دوره زمانی ۱۳۹۸ - ۱۴۰۲ هـ ش

2.1 ریاست دیپارتمنت نظارت ازتطبيق قانون اساسی بر اجراءات وزارت ها و ادارات دولتی

این دیپارتمنت به منظور پلانگذاری، اداره و سازماندهی پروسه های کار نظارت از اجراءات وزارت ها و ادارات دولتی بر اساس احکام قانون اساسی ایجاد گردیده است، تا از این طریق میزان رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در کشور افزایش یابد.

دیپارتمنت یاد شده در راستای اهداف استراتژیک کمیسیون کار نموده و الی سال ۱۴۰۲ فعالیت های زیر را انجام خواهد داد.

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					تعیین شاخص های نظارتی از احکام ق.ا
					نظارت از نهادهای دولتی با درنظرداشت تخصیص وظایف قانون اساسی به هر وزارت و اسناد تقنینی مربوطه به نهادهای مذکور
					نظارت از رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در سکتور عدلی و قضایی در مرکز و ولایات
					نظارت از رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در سکتور صحتی
					نظارت از رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در سکتور معارف
					نظارت از رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در سکتور زراعت
					نظارت از حمایت سکتور خصوصی توسط دولت مطابق احکام قانون اساسی
					نظارت از رعایت و تطبيق احکام قانون اساسی در سکتور تجارت و ترانسپورت
					نظارت از رعایت و تطبيق فیصله های نهایی و قطعی محاکم در مطابقت با ماده ۱۲۹ قانون اساسی
					نظارت از حمایت دولت از ملکیت ها و دارایی های عامه در مطابقت با احکام

				قانون اساسی
				تدویر کنفرانس ملی نظارت بر تطبیق احکام قانون اساسی
				نظارت از حراست حقوق بنیادین شهروندان در محابس توسط کمیسیون حقوق بشر
				نظارت از برنامه‌های دولت در زمینه حمایت و توان بخشی به معلولین مطابق به احکام قانون اساسی
				نظارت از طی مراحل قوانین و فرامین تقنینی با در نظر داشت رعایت ماده ۷۹، ۹۴ و ۹۷ قانون اساسی
				نظارت از مطابقت فرامین رئیس جمهور به اساس احکام قانون اساسی
				نظارت از رعایت معاهدات بین المللی توسط دولت، معاهداتی که افغانستان به آن پیوسته است.
				نظارت از رعایت اعلامیه جهانی حقوق بشر و کنوانسیون‌های مربوطه آن
				نظارت از اجراءات وزارت‌ها و نهادهای دولتی در خصوص رعایت حقوق اساسی اتباع
				دعوت مقامات درجه اول ارگان‌های دولتی در جلسات کمیسیون در صورت لزوم

2.2 ریاست دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی

این دیپارتمنت به منظور پلانگذاری، اداره و سازماندهی پرونده‌های کار نظارت از اجراءات مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی براساس احکام قانون اساسی ایجاد گردیده است، تا چگونگی تطبیق و رعایت احکام قانون اساسی در تمامی سازمانها و مؤسسات غیر دولتی را بررسی نموده و از موارد عدم تطبیق قانون اساسی در این سازمانها در جهت افزایش میزان تطبیق احکام قانون اساسی به نهادهای مسؤول گزارش دهد.

این دیپارتمنت در راستای تحقق اهداف استراتژیک کمیسیون کار نموده و تا سال ۱۴۰۲ فعالیت های زیر را انجام خواهد داد.

نتایج متوقعه					زمان اجراء				
					۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
نظارت از مطابقت و رعایت قانون اساسی در ۱۸۰ مؤسسه و سازمان غیر دولتی در مرکز (کابل) و ولایات					۳۲ مؤسسه و سازمان غیر دولتی	۳۴ مؤسسه و سازمان غیر دولتی	۳۶ مؤسسه و سازمان غیر دولتی	۳۸ مؤسسه و سازمان غیر دولتی	۴۰ مؤسسه و سازمان غیر دولتی

2.3 ریاست دیپارتمنت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی

این دیپارتمنت به منظور اداره و رهبری در عرصه تأمین ارتباطات با ادارت دولتی جهت آگاهی دهی احکام قانون اساسی افغانستان ایجاد گردیده است، تا مردم نسبت به احکام قانون اساسی آگاهی حاصل نموده، از یک سو از حقوق اساسی شان آگاهی یابند و از جانب دیگر رویه های عدم رعایت احکام قانون اساسی که ناشی از عدم آگاهی می شوند، نیز جلوگیری شود.

این دیپارتمنت در راستای تحقق اهداف استراتژیک کمیسیون تا سال ۱۴۰۲ فعالیت های زیر را انجام خواهد داد.

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
۱۲ ورکشاپ	۱۲ ورکشاپ	۱۲ ورکشاپ	۱۲ ورکشاپ	۱۲ ورکشاپ	تدویر ورکشاپ های آگاهی از قانون اساسی در مرکز و ولایات
۴ سمینار	۴ سمینار	۴ سمینار	۴ سمینار	۴ سمینار	تدویر سمینارهای آگاهی از قانون اساسی
۳ نشست	۳ نشست	۳ نشست	۳ نشست	۳ نشست	تدویر نشست های هماهنگی با سازمان های دولتی و غیر دولتی
۲ مدور	۲ میز مدور	۲ میز مدور	۲ میز مدور	۲ میز مدور	تدویر میز مدور آگاهی از قانون اساسی
۱۰۰۰۰۰ جلد	۱۰۰۰۰۰ جلد	۱۰۰۰۰۰ جلد	۱۰۰۰۰۰ جلد	۱۰۰۰۰۰ جلد	توزیع قانون اساسی
۲ برنامه	۲ برنامه	۲ برنامه	۲ برنامه	۲ برنامه	تدریس مسلکی قانون اساسی
۳ میلیون مشترک مخابراتی	۳ میلیون مشترک مخابراتی	۳ میلیون مشترک مخابراتی	۳ میلیون مشترک مخابراتی	۳ میلیون مشترک مخابراتی	ارسال پیام ها در ارتباط با آگاهی از قانون اساسی از طریق وسایل ارتباطی
۶۰ برنامه	۶۰ برنامه	۶۰ برنامه	۶۰ برنامه	۶۰ برنامه	تطبیق برنامه ها به ارتباط هفته قانون اساسی در کابل
۳۴ ولایت	۳۴ ولایت	۳۴ ولایت	۳۴ ولایت	۳۴ ولایت	تطبیق برنامه ها در ارتباط به هفته قانون اساسی در ولایات

2.4 ریاست دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین

این دیپارتمنت مطابق حکم فقره پنجم ماده هشتم قانون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی ایجاد شده که به منظور رهبری و نظارت از تشخیص نیاز های انکشاف قوانین در مطابقت با قانون اساسی افغانستان غرض اجرای بهتر امور اداره مربوط فعالیت می کند.

این دیپارتمنت در راستای تحقق اهداف استراتژیک کمیسیون تا سال ۱۴۰۲ فعالیت های زیر را انجام خواهد داد.

2.4.1 در بخش انکشاف:

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					طرح پیشنهاد وضع قوانین ذیل متکی به مواد قانون اساسی: قانون آزادی پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم مذهبی متکی به ماده ۲ قانون اساسی؛ قانون صلاحیت و وظایف وزرا متکی به ماده ۷۱ قانون اساسی؛ قانون مکلفیت عسکری متکی به ماده ۵۵ قانون اساسی؛ قانون تفتیش و اعلان دارایی شخصی متکی به ماده ۴ قانون اساسی.
					طرح پیشنهاد وضع قوانین ذیل متکی به مواد قانون اساسی: قانون تنظیم حقوق متقاعدین متکی به ماده ۵۳ قانون اساسی؛ قانون تأسیس کمیسیون ها متکی به ماده ۶۴ قانون اساسی؛ قانون تفسیر قوانین متکی به ماده ۱۲۱ قانون اساسی؛ قانون محاکمه قضات متکی به ماده ۱۳۳ قانون اساسی.
					طرح پیشنهاد وضع قوانین ذیل متکی به مواد قانون اساسی: قانون شورا های قریه جات متکی به ماده ۱۴۰ قانون اساسی؛ قانون شورا های ولسوالی ها متکی به ماده ۱۴۰ قانون اساسی؛

				قانون نظام اقتصاد بازار متکی به ماده ۱۰ قانون اساسی؛ قانون سازمانهای اجتماعی متکی به ماده ۳۵ قانون اساسی.
				طرح پیشنهاد وضع قوانین ذیل متکی به مواد قانون اساسی: قانون سفر و اختیار مسکن متکی به ماده ۳۹ قانون اساسی؛ قانون انتخاب شغل، پیشه و حرفه متکی به ماده ۴۸ قانون اساسی؛ قانون اعمال صلاحیت های رئیس جمهور در قوای ثلاثه متکی به ماده ۶۰ قانون اساسی.
				طرح پیشنهاد وضع چهار عنوان قانون مطابق به نیازمندیهای اجتماعی در روشنایی احکام قانون اساسی

2.4.4 در بخش تحقیق:

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					تحقیق روی اصلاح و تعدیل قوانین ذیل: قانون استرداد متهمین، مجرمین و همکاری عدلی و قضایی؛ قانون منع احتکار؛ قانون گمرکات؛ قانون محیط زیست.
					تحقیق روی اصلاح و تعدیل قوانین ذیل: قانون تابعیت؛ قانون ترافیک جاده؛ قانون محصول صفایی؛ قانون معارف.
					تحقیق روی اصلاح و تعدیل قوانین آتی: قانون مبارزه با مواد مخدر و مسکر؛

					قانون شاروالی‌ها؛ قانون احزاب سیاسی؛ قانون حقوق و امتیازات معلولین.
					تحقیق روی اصلاح و تعدیل قوانین ذیل: قانون تحصیلات عالی ملکی و نظامی؛ قانون ترانسپورت و ترانزیت بین المللی جاده در افغانستان؛ قانون شکار و ابقای حیات وحش؛ قانون اجراءات محاکم تجارتی.
					تحقیق روی اصلاح و تعدیل قوانین ذیل: قانون وکلای مدافع؛ قانون آزادی بیان؛ قانون حمایت حقوق مؤلف، مخترع و مکتشف؛ قانون رسیدگی به تخلفات اطفال.

2.5 ریاست دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات با قانون اساسی

این دیپارتمنت به منظور حصول اطمینان از تشخیص بموقع تناقضات قوانین نافذه با قانون اساسی کشور به منظور اتخاذ تدابیر لازم برای رفع آنها ایجاد گردیده است.

دیپارتمنت مذکور در راستای تحقق اهداف استراتژیک کمیسیون الی سال ۱۴۰۲ فعالیت‌های زیر را انجام خواهد داد.

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
۴۰ سند تقنینی نافد	۴۰ سند تقنینی نافد	۴۰ سند تقنینی نافد	۴۰ سند تقنینی نافد	۴۰ سند تقنینی نافد	ارائه طرح‌ها و سفارشات در مورد رفع تناقضات اسناد تقنینی به ادارات و نهادهای ذیربط
۵۰ سند تقنینی	۵۰ مسوده تقنینی	۵۰ مسوده سند تقنینی	۵۰ مسوده سند تقنینی	۵۰ مسوده سند تقنینی	ارائه پیشنهادات و سفارشات در مورد رفع تناقضات مسوده‌های اسناد تقنینی به کمیته قوانین از طریق مراجع مربوط

2.6 ریاست دیپارتمنت تشریح قانون اساسی و ارائه مشوره‌های حقوقی

این دیپارتمنت به منظور حصول اطمینان از تشخیص نیازهای تشریح قانون اساسی و مشوره‌های حقوقی جهت نظارت از تطبیق درست احکام قانون اساسی، ایجاد گردیده تا ابهاماتی که نزد نهادهای تطبیق‌کننده احکام قانون اساسی ایجاد می‌شود را از طریق ارائه تفسیر احکام قانون اساسی، نظریات و مشوره‌های حقوقی رفع نموده تا زمینه حاکمیت بهتر قانون اساسی در کشور فراهم گردد.

دیپارتمنت یادشده در راستای تحقق اهداف استراتژیک کمیسیون فعالیت نموده و الی سال ۱۴۰۲ فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد.

نتایج متوقعه					زمان اجراء				
					۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
تهیه مسوده تفاسیر، مشوره‌ها و نظریه‌های حقوقی در مطابقت به قانون اساسی و قانون کمیسیون به جواب احاله‌های واصله					۱۵مورد	۱۵مورد	۱۵مورد	۱۵مورد	۱۵مورد
تهیه مسوده نظریه‌ها، مشوره‌ها و تفاسیر احکام قانون اساسی، طبق هدایات و مصوبات مجلس کمیسیون جهت ارائه آن به رئیس جمهور و شورای ملی					عندالضرورت	عندالضرورت	عندالضرورت	عندالضرورت	عندالضرورت
ترتیب و تنظیم گزارش‌های نقض قانون اساسی و عدم رعایت آن در قالب نظریه و مشوره حقوقی بر اساس مصوبه مجلس کمیسیون					۱۰مورد	۱۰مورد	۱۰مورد	۱۰مورد	۱۰مورد

2.7 ریاست دفتر مقام کمیسیون:

نتایج متوقعه					زمان اجراء
۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
					تنظیم ملاقات‌های روزانه مقام کمیسیون و تامین ارتباط مقام کمیسیون با سایر نهادها
					ترتیب و تکریر اجندای جلسات عادی و فوق العاده کمیسیون به شعبات و مراجع ذیربط
					ترتیب مصوبات مجلس عادی و فوق العاده کمیسیون و ارسال آن به شعبات و مراجع ذیربط
					مدیریت و پیگیری مصوبات از طریق سیستم مدیریت وظایف (Task Management)
					تدارک محل مناسب برای آرشیف اسناد کمیسیون
					اخذ احکام و هدایات مقام و تنظیم مراسلات

2.8 ریاست عمومی دارالانشاء

ریاست عمومی دارالانشاء کمیسیون جهت پیشبرد تمامی امور اداری و فعالیت‌های اجرایی کمیسیون تشکیل گردیده است.

ریاست عمومی دارالانشاء وظایف خود را مطابق احکام قانون و طرزالعملی که از طرف کمیسیون تصویب می‌گردد، انجام می‌دهد.

ریاست منابع بشری، آمریت مالی و اداری، آمریت اطلاعات و ارتباط عامه، آمریت تکنالوژی معلوماتی و مدیریت عمومی تدارکات زیر مجموعه تشکیل ریاست عمومی دارالانشاء است.

دارالانشاء کمیسیون در واقع سکرتریت اجرایی کمیسیون بوده و در راستای تحقیق‌یابی اهداف عمومی کمیسیون امور خویش را به پیش می‌برد.

2.8.1 ریاست منابع بشری

نتایج متوقعه					زمان اجراء
۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
					انکشاف اداره و اصلاح ساختار تشکیلاتی
					تأمین منابع انسانی
					توسعه و ظرفیت سازی منابع انسانی موجود
					مدیریت عملکرد نیروی انسانی
					معرفی کارمندان به بورسیه های خارجی
					مدیریت سیستم پاداش
					ایجاد فضای مناسب کاری
					آموزش و ارتقای ظرفیت

2.8.2 آمریت تکنالوژی معلوماتی

نتایج متوقعه					زمان اجراء
۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
					طرح و دیزاین ویب سایت جدید در قالب جدید به سه زبان دری، پشتو و انگلیسی
					انکشاف و نشر مواد نشراتی از طریق ویب سایت
					فعال نگهداشتن ایمیل آدرس های رسمی
					فعال نگهداشتن سیستم های تکنالوژیکی از قبیل روتربرد مایکروتیک، وای فای ها، سویچ ها، انترنت، تیلیفون های ثابت و وایرلس و دستگاه PBX
					افزایش بندویت (سرعت و ظرفیت) انترنت
					نیازسنجی و نصب فایروال جهت مصئون نگهداشتن سیستم ها و فایل های تکنالوژیکی کمیسیون
					فعال نگهداشتن تمام وسایل تکنالوژیکی از قبیل کمپیوترها، پرنترها و ماشین های فوتوکاپی
					نصب و عصری سازی انتی وایرس ها

2.8.3 آمريت اطلاعات

زمان اجراء					نتايج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					طبع و چاپ ۵۰۰۰۰۰ جلد قانون اساسي افغانستان
					چاپ ۱۵ عنوان مجله قانون اساسي
					چاپ ۵ مجله سالانه قانون اساسي
					ترتيب و چاپ ۱۰۰۰۰ جزوه معرفي كميسيون
					ترتيب و توزيع ۲۰ اعلان تبليغاتي در بر دارنده احكام قانون اساسي از طريق رسانه‌هاي پر بيننده
					ترتيب و چاپ ۵۰۰ خبرنامه از فعاليت‌هاي كميسيون از طريق راديو تلويزيون ملي، ساير رسانه‌ها، ويبساييت و صفحه فيسبوک كميسيون
					تهيه ۵ ويديوي مستند از فعاليت‌هاي سالانه كميسيون و چاپ و نشر آن از طريق شبكه‌هاي اجتماعي
					تنظيم برنامه‌هاي راديويي آگاهي از قانون اساسي

2.8.4 آمريت مالي و حسابي

زمان اجراء					نتايج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					ارايه خدمات حمايوي (معاشات، مأكولات و امتيازات)
					جذب کمک برای تأسيس کتابخانه
					جذب کمک برای اعمار دفتر امن، دايمي و مناسب برای كميسيون
					ترتيب پلان بودجوي برنامه‌هاي انكشافی
					ترتيب تخصيص به برنامه‌ها و دفاع از آن

2.8.5 مدیریت عمومی تدارکات

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					امضای ۳۵ قرارداد ساختمانی، طبع، چاپ، انترنت، اثاثیه، پטרولیم، پرزجات وسایل ترانسپورت، موبل و فرنیچر، و وسایل برقی

2.9 آمريت پلان، نظارت، ارزیابی و ارتباط خارجه

زمان اجراء					نتایج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					ترتیب پلان های سالانه و اختصاصی کمیسیون
					ترتیب برنامه ها و پروپوزل های انکشافی
					انکشاف پالیسی ها و پروسیجرهای کاری
					انکشاف و ترتیب میکانیزم نظارت برای شاخص های استراتژیک
					انکشاف میکانیزم برای دریافت و ارائه گزارش
					جمع آوری، توحید و تحلیل گزارشات دیپارتمنت های کمیسیون
					انعکاس دست آوردها، مشکلات و موانع کمیسیون به رهبری کمیسیون و مقام ریاست جمهوری اسلامی افغانستان
					نظارت از تطبیق شاخص های پلانی
					جلب همکاری موسسات ملی و بین المللی و NGO ها
					زمینه سازی برای امضای تفاهم نامه با مؤسسات ملی، بین المللی و حکومت های خارجی
					زمینه سازی سفر های علمی برای اعضا، رؤسا و کارکنان کمیسیون

					جلب حمایت نهادها در زمینه تدارک بورسیه‌ها برای کارمندان کمیسیون
--	--	--	--	--	--

2.10 آمريت تفتيش داخلي

زمان اجراء					نتايج متوقعه
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
					بررسی و تفتیش قراردادهای تدارکاتی
					تفتیش و بررسی بودجه و مصارف مالی طور قیدی
					بررسی امور جنسی
					بررسی مصارف مالی دیپارتمنت‌های مسلکی
					ارائه گزارش از اجراءات تفتیش به مقام کمیسیون
					تفتیش اجراءات بخش‌های اداری کمیسیون
					تقویت ساختار دیپارتمنت تفتیش داخلی

فصل پنجم

نظارت و ارزیابی از تطبیق پلان استراتژیک

تطبیق نظارت و ارزیابی

تحقق اهداف مندرج در این استراتیژی میسر نیست، مگر با تطبیق درست و ارزیابی مداوم از چگونگی پیشرفت و تحقق اهداف مندرجه این استراتیژی، بناءً تطبیق و ارزیابی این استراتیژی به گونه ذیل صورت می‌گیرد.

الف: چگونگی تطبیق

اهداف و مقاصد مندرج این استراتیژی تحت رهبری رئیس و اعضای کمیسیون توسط کارکنان واحدهای مختلف این کمیسیون تطبیق می‌گردد.

سایر نهادهای دولتی، خصوصی داخلی، خارجی مقیم افغانستان و نهادهای بین‌المللی بعد از عقد تفاهمنامه با کمیسیون در راستای تحقق اهداف و مقاصد مندرج این استراتیژی سهم خواهند گرفت.

تحقق اهداف و مقاصد مندرج این سند مستلزم درک دقیق آن بوده و به این منظور آمریت پلان، نظارت، ارزیابی و ارتباط خارجه مکلف است تا با برگزاری ورکشاپ‌ها، یک دید روشن و واضح از این سند به همه اجراء کننده‌گان و مسئولین ارائه نماید.

همچنان تطبیق اهداف و مقاصد مندرج این استراتیژی میسر نمی‌باشد مگر با تدوین پلان‌های عملیاتی سالانه که ضم فصل چهارم این استراتیژی می‌باشد.

ب: نظارت

نظارت از تطبیق این استراتیژی توسط رئیس و اعضای کمیسیون در ساحه مربوطه صورت گرفته و در برگیرنده موارد ذیل می‌باشد.

- 1- نظارت از پیشرفت اهداف تعیین شده از طریق جمع‌آوری گزارش‌های کاری ماهانه، ربعوار و سالانه؛
- 2- نظارت بر چگونگی استفاده از منابع تخصیص یافته در بودجه کمیسیون و کمک‌های بیرونی؛
- 3- نظارت از تطبیق برنامه‌های که در راستای تحقق اهداف و مقاصد مندرج این استراتیژی توسط نهادهای همکار داخلی و خارجی صورت می‌گیرد.

ج: ارزیابی

ارزیابی این استراتیژی در دو مرحله ذیل صورت می‌گیرد.

1- مرحله میان مدت

در نیمه اول سال سوم، جریان تطبیق این استراتیژی کمیته‌ای تحت ریاست رئیس کمیسیون و با عضویت تعدادی از اعضا و متخصصین (به تشخیص رئیس کمیسیون) تشکیل شده و اجراءات گذشته را از لحاظ مؤثریت و مثمریت ارزیابی می‌نمایند و با در نظر داشت نتایج ارزیابی اقدامات اصلاحی مقتضی اتخاذ می‌گردد.

2- مرحله نهایی

بعد از تکمیل سال پنجم تطبیق این استراتیژی، کمیته‌ای تحت ریاست، رئیس کمیسیون تشکیل شده و ظرف یک ماه چگونگی حصول اهداف و نتایج متوقعه را مورد ارزیابی قرار داده و ضمن تهیه گزارش، نتایج آن را با سایر کارکنان، رسانه‌ها و شهروندان شریک می‌سازد. تا تجربیات حاصله از اجرای این استراتیژی در استراتیژی بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

اعضای کمیته تدوین استراتژی کمیسیون (۱۳۹۸-۱۴۰۲) هـ ش:

1. محترم سید احمد ضیاء خلالی رئیس دیپارتمنت تحقیق و انکشاف قوانین عضو کمیته؛
2. محترم محمد نادر علم رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی در مؤسسات و سازمانهای غیر دولتی عضو کمیته؛
3. محترم محمد فاروق فاکر رئیس دیپارتمنت نظارت از تطبیق قانون اساسی بر اجراءات وزارت ها و ادارت دولتی عضو کمیته؛
4. محترم محمد ضیاء فرهمند رئیس دیپارتمنت ارتباط و آگاهی از قانون اساسی عضو کمیته؛
5. محترم خلیل الله حبیبی رئیس دیپارتمنت تشریح قانون اساسی و مشوره های حقوقی عضو کمیته؛
6. محترم دکتر محمد هارون استبانکزی رئیس دیپارتمنت مطالعه قوانین و دریافت تناقضات آن با قانون اساسی عضو کمیته؛
7. محترم محمد ادریس برمک مشاور حقوقی و واریسی کننده ریاست عمومی دارالانشاء عضو کمیته؛
8. محترم عبدالخلیم معرفت الماس مشاور حقوقی عضو کمیته؛
9. محترم فهیم صمیم رئیس منابع بشری عضو کمیته؛
10. محترم رحمت نور صدیقی آمر تقنینی داخلی عضو کمیته؛
11. محترم مطهره هدی درویش کارشناس جندر عضو کمیته؛
12. آمریت پلان، نظارت، ارزیابی و ارتباط خارجه عضو و سکرتر کمیته؛

محترم قانونپوه داکتر محمد قاسم هاشمزی

رئیس کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی